

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 18 (2295)-2003 m. rugsėjo mėn. 3 d.

Eina 46-tus metus

Melbourne

Arkangelo apreikštasis –
tebebuvo paprastas
Darbininkas...

Toliau... Prasadėjo viešasis
Jėzaus gyvenimas.

Jis išėjo vykdyti Tėvo valios.
Motina sekė paskui Jį. Ji matė
visą prieš Jos Sūnų kylančią
priešų neapykantą,
persekiojimus...mirtį...

Argi Jėzaus negalėjo bent
padaryti, kad Jo kančios ir mirties
metu Jo Motina nebūtų buvusi
Jeruzalėje?

O ką Marija matė? - Sutiko
sukruvintą, iškankintą Sūnų su
kryžiumi ant pačių... Matė, kaip
Jis krito po kryžiaus našta, kaip
budeliai plėšė nuo Jo kūno
drabužius... Girdėjo kūjo dūžius,
kai prikėlė prie kryžiaus Josios
Sūnų...

Ji matė Jo Švenčiausiąjį
Kraują – tiek daug kraujo! – tekant
ant žemės. Ji stovėjo po kryžiumi,
ant kurio merdėjo paaукotas
Dievo Avinėlis – Jos Kūdikis...

Jei tai nuo mūsų
priklausytų, - ar būtume suteikę
savo motinai tiek skausmo?

Be reikalo Ji kartais
vaizduojama po kryžiumi
alpstant, - Ji stovėjo! Tiksliau
būtų galima pasakyti: Ji **aukojo**.
Tai buvo tarsi paslaptingas
gimdymo skausmas, kuriame
gimė mistinis Kristaus kūnas –
Bažnyčia, kurio nariais mes
esame. Argi tad Motina neturi į
mus teisės? Ir mes – ar neturime
teisės į Ją – kaip į Motiną?..

Jėzus leido ir Jai prisidėti
prie Jo kančios laisva valia. Ji
todėl turi nuosavybės teisę į tas
begalines Sūnaus laimėtas
malones.

Tai gi – ar ne pati didžiausia
malonė Jai buvo stovėti po
kryžiumi! Teologai mano, kad
Švč. Motina, jeigu būtų galėjusi
psirinkti, būtų pati atidavusi Jėzų
kančioms, nes po Jėzaus Ji
tobuliausiai suprato, ką reiškia
Dievas, žmogaus siela, amžinybė.

Teologai taip pat galvoja,
kad mes laimingesni už Rojaus
(Nukelta į 2-trą psl.)

JĖZAUS IR MŪSŲ MOTINA

Ses. Marija DOLORES

O jeigu mes turėtume tokią
galimybę?..

Kokios motinos aš
norėčiau?

Be abejonės, aš norėčiau,
kad ji būtų laiminga, graži, gera,
kad jai nereikėtų kentėti...

O ką padovanojo Jėzus
savo Motinai? – Su visa savo
dieviškos Širdies meile, su visu
savo gerumu ir visagalybe?

Jis neapsaugojo Jos būtent
nuo skausmo ir kančios!..

Jau Apreiškimo valandą
Marijai daug kas buvo neaišku,
tačiau Ji neklausinėjo, nes tikėjo
Meile. Ji viską priėmė – “Štai aš,
Viešpaties tarnaitė!”

Nieko Dievui neatsakyt! –
tai šūkis, kuriuo vadovaujasi Švč.
Mergelė. Nors... Ji žinojo, kad
Josios kelyje bus jūra skausmo.

O paskui...

Kodėl Juozapas Jos pieko
neklausinėjo, nors jį taip pat slėgė
neaiškumas? Jis gi buvo teisus,
tad negalėjo savo Tyrosios
Sužadėtinės įtarinėti. O
klausinėti reiškė tą patį, ką ir
įtarinėti. Juozapas pagaliau ir
pats jautė Jos didybę, Jos
spinduliavimą. Bet tai nepašalina
jo kančios. O kodėl tad Švč.
Mergelė jam nepaaiškino? – Tai
būtų reiškė, nors tik Juozapo
akyse, pasivadinti Dievo Motina.

To Ji nenorėjo, nes tebuvo
“Viešpaties tarnaitė”.

Jie abu meldėsi.

Ir koks turėjo nušvisti
palaimintas rytas po pranašingo
Juozapo sapno, kuriame angelas
jam viską paaiškino! Su kokia
meile Juozapas turėjo pažvelgti į
Mariją – Dievo Motiną! Bet šita
laimė buvo pirкта ilga ir tylia
kančia...

Žmonių surašymas...

Kiek šita kelionė kainavo
Marijai! Nuo durų ligi durų,
pakeliant visų žvilgsnius...

Kaipgi Jie priėmė savo
vargingą būstinę – gyvulių
tvartelį, kuris vienintelis Jiems
liko? Argi Jėzus negalėjo suteikti
savo Motinai bent kiek
žmoniškesnių sąlygų bei
aplinkybių? Argi ir tai buvo
meilė?.. Bet Dievo meilė
skirtingai vertina mūsų labai
vertinamus dalykus.

Aukojimas...

Ką jautė jaunutės Motinos
širdis, išgirdus skaudžią Simeono
pranašystę – “Ir Tavo sielą

Marijos Krikščionių Pagalbos
statula, dovanota seserims kun.
J. Bosko. Ji 1884.12.31 perkelta
į Nizza Monferrato šventovę, o
1922.08.15 kard. G. Cagliero
vainikuota

Rugsėjo mėnesį Bažnyčia
mus veda prie Mylimosios
Motinos Marijos. Pas Ją kviečia
lietuvių nuo seno pamėgti ir
gausiai lankomi Šiluvoje
švenčiami visą Švč. M. Marijos
Gimimo iškilmes (rugsėjo 8d.)
oktavą besitęsiantys atleidai,
dar nepamiršta Marijos Vardo
(rugsėjo 12 d.) dieną, po
Kryžiaus išaukštinimo iškilmes
minima Sopulingosios Motinos
(rugsėjo 15 d.) diena.

Gerai žinome šūkį: Per
Mariją prie Jėzaus! Tad ir
norime pagilinti Jėzaus pažinimą
geriau išsiūrodami į tobuliausią
Jo Sekėją – Jėzaus Motiną. Šiam
mąstymui pasinaudojome kunigo
Juozo Zdebskio rekolekcijų
mintimis “iš dalyvio bloknoto”,
praplėtomis asmeniška refleksija.

Lietuviai dažnai mėgsta
suklupti prie Skausmingosios
Motinos kojų, pasiguosti Jai savo
vargais ir skausmais. Perverta
septynių skausmo kalavijų širdimi
Ji atrodė mums artimesnė negu
spindinti garbe, pilna malonės,
išaukštinta ir vainikuota Dangaus
ir žemės Karaliene.

Mes žinome iš Šventojo
Rašto, kad Dievas – Jėzus **pats**
sukūrė savo Motiną. Tokią,
kokios pats norėjo.

Ir štai čia dera ilgiau
pamąstyti, prisiminti tai, kas
mums net ir į galvą neatina.

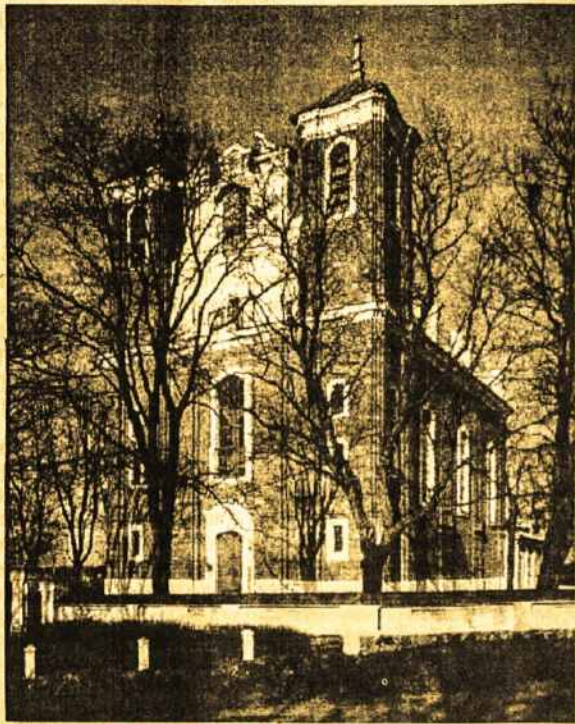
Būtent toji tiesa: Jėzus
sukūrė savo Motiną tokią,
kokios pats norėjo.

PIETA – Michelangelo Buonarroti

Nuo Šilinių iki Mykolinių

Kun. Lionginas VIRBALAS SJ

Šiluvos bažnyčia. 1760-1775 m.

Paminime rugsėjį ir jau savaiame atmintin iškyla **Šilinė**. Rugsėjo 8-ąją Šiluvoje prasideda visą savaitę trunkantys atlaidai: suplūsta minios maldininkų, vyksta iškilmingos pamaldos. Ką gi švenčiame? Marijos, Jėzaus Motinos, gimimą. Kaip sakoma vienoje tos dienos maldų, Marijos gimimas visam pasauliui buvo išganyto aušros ir vilties diena. Minėdami Mariją, prisimename visus Jėzaus pirmtakus: šią dieną skaitome jo protėvių sąrašą iš evangelijos pagal Matą. Miela ši diena buvo ir mūsų protėviams – Vytautas ją buvo pramatus net savo karūnavimui, kuris taip ir neįvyko. Mes irgi meldžiamės už savo tautą, dėkojame Dievui už jo globą.

Žinoma, su Šilinėmis rugsėjis

nesibaigia. Bažnyčia mini dar kitas gražias šventes. Rugsėjo 14-oji – **Kryžiaus išaukštinimo šventė**. Pagal seną padavimą, šv. Elena, suradusi Kristaus Kryžių 320 m. rugsėjo mėnesį, o jos sūnus imperatorius Konstantinas Jeruzalėje prie Golgotos kalvos pastatė specialią šventovę Kryžiu pagerbti. Ši bažnyčia pašventinta 335 m. rugsėjo 13 d. Kita, taigi keturioliktoji, prisimenamas šios Jeruzalės bažnyčios pašventinimas. O derliaus nuėmimo laikas verčia susimąstyti apie kryžiaus vaisius. Kryžius – naujasis rojaus medus, jo vaisius – pats Kristus, kurį priimame Eucharistijoje.

Prisiminus kryžių negalima užmiršti Marijos, kartu su Sūnumi

JĖZAUS IR MŪSŲ MOTINA

gyventojus: be Atpirkėjo nebūtume turėję šv. Mišių, Eucharistijos...

O po poros tūkstančių metų?

Ji – Dangaus ir žemės Karalienė, visų malonių Tarpininkė. Su kūnu ir siela Sūnaus paimta į dangų.

Ar ne tiesa, kad dabar nedrįstame pasakyti, jog Jėzus nemyli savo Motinos?..

O visa tai – argi be Jos valios, Jos prisidėjimo?

Kokios šio mąstymo išvados? Dievas moka pasinaudoti viskuo – kančia ir kryžiumi, net

nuodėme.

Supraskime teisingai – netyčia daromomis nuodėmėmis, bet ant apgailėtos nuodėmės – nusizeminimo pamatų Jis stato nuostabius rūmus!

Pirmųjų Tėvų nuodėmė susilaukė tokio didžio Atpirkėjo! – "Tikrai laiminga ta kaltė, kuri susilaukė tokio didžio Atpirkėjo!" – gieda Bažnyčia Didž. Savaitės apeigose (Velyknakčio šlovinimo himnas).

Eikime toliau: Kristaus Ipeđinis šv. Petras – išsignęs savo Mokytojo; rinktinis Viešpaties indas

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštaitienė.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

Rugsėjis

Šventės, sukaktys, įvykiai

4-8 Prieš 10 metų Lietuvoje su ganytojišku vizitu lankėsi (1993) katalikų popiežius Jonas Paulius II.

5 Sukanka 105 metai, kai gimė (1898) Stasys Lozoraitis, diplomatas, ministras.

8 Šv. Mergelės Marijos gimimo diena.

12 Švč. Mergelės Marijos vardas (nuo 1513 m.).

13 Prieš 10 m. Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai pirmininkai pasirašė (1993) Trijų valstybių regioninio saugumo deklaraciją ir Trišalę prekybos sutartį.

14 Sukanka 175 m., kai gimė (1828) Antanas Vaišvila. 1836 m. sukilimo žemaičių vadas.

Prieš 5 m. Vilniuje pradėjo veikti (1998) Šv. Juozapo kunigų seminarija.

15 Švč. Mergelė Marija Sopulingoji.

16 Prieš 15 m. išėjo (1988) Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio savitrašio "Atgimimas" pirmasis numeris.

17 Šv. Pranciškaus žaidzos.

18 (06) – Sukanka 130 m., kai gimė (1873) Juozapas Skvireckas, arkivyskupas metropolitas, Biblijos vertėjas į lietuvių kalbą.

21 Šv. apaštalas ir evangelistas Matas.

28 Vilniaus įkūrėjo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino diena.

Vidaus kariuomenė ir milicija išvaikė (1988) Lietuvos laisvės lygos mitingą. Konfrontacijos tarp LKP ir Sąjūdžio vadovybės paastrėjimas.

29 Mykolinės. Šv. arkangelai Mykolas, Gabrielius ir Rapolas.

Sukanka 85 m., kai gimė (1918) Mykolas Dobrovolskis (tėvas Stanislovas), kunigas, pamokslininkas.

30 1548 po Žygimanto II Senojo mirties Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu ir Lenkijos karaliumi tapo Žygimantas Augustas.

Kražiuose įsteigta (1613) Jėzuitų kolegija.

1883-1894 m. įkurtos ir pradėjo veikti pirmosios pasaulinės nelegalios lietuvių spaudos platinimo organizacijos.

kentėjusios po kryžiumi. Todėl rugsėjo 15 d. minime **Mariją Sopulingąją**. Kadangi daug kur krikščionys minėjo šią dieną, 1814 m. popiežius Pijus VII ją įtraukė į visos Bažnyčios kalendorių. Taip jis išreiškė dėkingumą Marijai už sugrįžimą iš Napoleono nelaisvės. Mat romiečiai metus laiko to meldė kartu susirinkę gatvėse prie Marijos paveikslų, kuriuos Romos senamiestyje ant daugelio namų dar ir šiandien galima matyti. Tad ši diena primena ir Bažnyčios istorijos įvykius.

Apaštalai laikomi Bažnyčios "šulais", jais remiasi visi krikščionys. Vieną jų – **šv. Matą**, minime rugsėjo 21 d. Seniausia tradicija ir pirmųjų krikščionybės amžių rašytojai buvo vienos nuomonės, kad apaštalas ir evangelistas Matas yra tas pats muitininkas Levis, kurį Jėzus pašaukė prie Genezareto ežero. Iš visų nekenciamo nusidėjėlio, rinkisio mokesčius pavergėjams romėnams, Levis tapo Gerosios Naujienos skelbėju, Anksčiau spaudęs iš savo brolių mokesčių skatikus, jis ėmė gausiai dalyti Dievo

karalystės talentus. Trečiame amžiuje gyvenęs rašytojas tvirtina, kad Matas 12 metų po Jėzaus mirties skelbė Dievo žodį tarp žydų, o paskui patraukė į kitus kraštus, aplankė Etiopiją, o gal ir Persiją. Prieš iškeliaudamas tai, ką skelbė gyvu žodžiu, surašė į knygą. Žinoma, evangelijos pagal Matą atsiradimas nebuvo toks paprastas, tačiau ši legenda primena tikrą dalyką – karštą pirmųjų Jėzaus mokinių norą, kad vienokiu ar kitokiu būdu visi žmonės pažintų Kristų.

Galiausiai mėnesio pabaigoje, 29 d. švenčiama trijų **archangelų Mykolo, Gabrieliaus ir Rapolo šventė**. Kai kas tą dieną Mykolinėmis vadina, tikriausiai todėl, kad Mykolo vardas populiariesnis už kitų. Šiuos tris Dievo pasiuntinius mini Šv. Raštas: Mykolas – kovotojas už Dievą, Gabrielius – dievo žinanešys, Marijai apreiškęs Dievo Sūnaus Įsikūnijimą, Rapolas – lydėjęs kelionėje teisius Dievo žmones. Šią dieną ypatingai nuskamba mūsų tikėjimo išpažinimas: "tikiu vieną Dievą, visagalį Tėvą, dangaus ir žemės, regimosios ir neregimosios visatos Kūrėją..."

Tautų apaštalas šv. Paulius – persekiojęs Dievo Bažnyčią; miesto gėdai – viešai nusidėjėlei Marijai Magdalietei – tiek dėmesio, kiek nė vienai šventųjų moterų: "Visame pasaulyje, kur tik bus skelbiama Evangelija, bus ir jos atminimui pasakojama, ką ji yra man padariusi" (Mk 14,9).

Tai – mūsų paguodai.

Tikėti Meile!

Švenčiausioji Mergelė Marija iškyla virš visų žmonių ir angelų. Ir savo meile, ir tyrumu, ir kančia.

Mąstydami apie Jos kančias ir paslaptinę Dievo veikimą, kurio dėka kiekviena kančia tampa palaiminta, mes turime teisingai vertinti ir mus gyvenime ištinkančius kryžius bei kančias.

Mums reikia tik vieno: **tikėti Meile!**

O nuodėmės – net ir sunkiausios – nekliaudo Dievui mūsų pasigailėti ir mus mylėti. Ir nekliaudo mums tapti šventaisiais!

Kad mums čia daug kas pasiliekia neaišku – nesvarbu. Ir Marijai daug kas buvo neaišku. Evangelija sako: "Jie nieko

nesuprato". Anapus visa paaiškės.

Ne sykį ir mes pasijusime kenčiantys, apleisti, nemylimi... Neverta gaišti laiko, klausinėjant: kodėl man taip? Už ką?

Dievo meilė yra ne pataikaujanti, bet reikalaujanti meilės. Jei meilė nemoka padaryti skausmo, kad paskui duotų daugiau džiaugsmo, - tai nėra tikroji meilė.

O kas būtų atsitikę, jei Švč. Mergelė nebūtų paklususi Dievo valiai tada, kai nesuprato?

Tėduoda Dievas bent vilties kibirkštelė – malonę melstis tada, kai nieko nesuprasime. Tai geriausia proga parodyti Jėzui meilę. Tokios nesuprastos kančios valandos liudija, kad Dievas leidžia mums stovėti po kryžiumi, leidžia laimėti sielas. Dievas siekia sielų išganyto, naudodamas talkininkus.

Pasaulyje gali būti išgelbėtos visos sielos! Jei... Jei visos pašauktosios sielos atsakytų savo pašaukimui. Taip įvykdomas meilės dėsnius. Ir tik per malonę - stovėti po kryžiumi su Ja, su Skausmingąja Motina.

Tėpadeda Ji mums visada tikėti Meile, nepaisant visko...

Vasara ir atostogos baigiasi. Neužilgo ateis kitas pavasarelis, o sekantį birželį bus renkami atstovai į Europos seimą. Svarbu, kad išsirinktume tokius, kurie sumaniai atstovautų mūsų tautą, nes nuo jų sugebėjimo ir elgesio priklausys ne tik ekonominė nauda mūsų šaliai, bet ir įvaizdis, kokį susidarys apie lietuvius kiti europiečiai. Dėl to reikėtų atkreipti dėmesį į kandidato tinkamumą tokiam darbui, o ne į jo priklausymą tai ar kitai partijai.

Bet kalbos eina ne vien apie rinkimus. Vienas iki šiol rimtesnis žurnalas – „Veidas“ gvildena klausimą apie lietuvių tolerantiškumą. Mat, apklausinėjami rodo, kad absoliuti dauguma mūsų tautiečių nenorėtų turėti kaimynus narkomanus, homoseksualus, čigonus ir t.t. Dar didesnė apklaustųjų dalis būtų prieš sūnaus ar dukros vedybas su kitarasiu-kitarase. Toliau rašo, kad Anglijoje ir Švedijoje žmonių nuomonė yra daug tolerantiškesė. Atseit, jiems nesvarbu, ar jų anūkai BUS JUODI, GELTONI AR MĖLYNAKIAI BALTEJI. Subtiliai siūloma mums būti pakantesniems kitom rasėm ir religijom. Reiktų būti patenkintiems, kai perėjusios į musulmonų tikėjimą

Apie mėgdžiojimą

dr. Jonas KUNCA, M.D.

lietuvaiteis vaikščios Vilniaus gatvėmis apsvyniojusios juodais skarmalais savo kūną ir veidą?

Išeitų, kad lietuviams reiktų pagalvoti apie jų sveikatą tautos išsilikymo instinktą, kuris padėjo išlaikyti tokią Lietuvą, kokia ji dabar yra - lietuviška. Taigi, mums jokių būdu neverta pamėgdžioti tų pažangių šalių, kuriose viešpatauja beribė tolerancija, išstūmusi tautinį susipratimą. Įstojimas į ES pareikalau bendrų taisyklių pildymo, o ne mūsų galvosenos pakeitimo šitam klausime. ES nėra jokia Sovietų Sąjunga, kurioje buvo draudžiama blaiviai mąstyti.

Turėsime sumažinti valdininkų korupciją, kuri, tarp kitų dalykų, leido jiems pigiai prisipirkti šimtus sklypų gražiausiose šalies vietose. Taip turistams nėra kur apstotiesi prie gražaus ežero. Bene vertėtų priversti juos pasirinkti tik po vieną sklypą ir gražinti pinigų sumokėtus už likusius, kad juos parduoti turizmo bendrovėm arba kitiems asmenim. Teks išvalyti policijos,

teisėtvarkos ir muitinių sistemas pagal Vakarų modelį. Mums naudinga pasinaudoti Vakarų aukštą technologijos ir mokslo žiniomis bei demokratinės santvarkos atsieikimais.

Bet bene yra daugiau dalykų Vakaruose, kurių mėgdžiojimas būtų žalingas mūsų tautai ir valstybei. Stabili šeima ten pakeista partneryste. Šiandien šeimų nestabilumas kenkia vaikų auklėjimui ir švietimui, o neretai įstūmia šeimas į skurdą. Mums tas modelis nepriimtinas.

Iš gero gyvenimo Vakarų žmonės nebežino ką daryti. Dėl to pradeda vartoti stimuliuojančias substancijas, o po to ir narkotikus, nuo kurių atrasti yra labai sunku. Su tuo yra bene surištas paleistuvavimas ir AIDS liga. Tą mandrybę mums reiktų palikti tiems, kurie ją išgalvojo ir praktikoja.

Teškadami lengvo pasipelnymo gudruoliai kapitalistai dieną naktį dirba prie pornografinių ir kitų iškrypimų filmų, kuriuos eksportuoja į visas šalis. Tai nuodai augančiam jaunimui. Lietuvos

atstovai ES seime turėtų pasisakyti prieš tokių filmų importą į ES. Nemanau, kad dauguma europiečių būtų prieš tokį sprendimą.

Privatizacija iš esmės nėra blogas dalykas. Tik jos procesas turi būti skaidrus. Iš vis svarbu gerai apsigalvoti, ką naudinga privatizuoti ir ką ne. JAV privatizavo visas elektros jėgaines. Pirkejai greit pakėlė elektros kainas, bet nesirūpino tų jėgainių gerinimu ir net tinkama priežiūra. Neseniai aptemo beveik pusė Amerikos ir Kanados kaip tik dėl tos sistemos trūkumų. Tai tik vienas pavyzdys. O mes buvome blogai privatizavę Mžeikių naftą ir dėl to apturėjome daug nuostolių.

Galų gale reikia priminti, kad Europa neišspręstą Trečiojo Pasaulio skurdą įsileidama šimtus milijonų kitarasių į šį žemyną. Padėti nuskurdusiems reikia. Tik ta parama privalo būti gerai suplanuota ir kontroliuojama, kad ji nenuėitų į korumpuotų valdžių kišenes, bet būtų sąžiningai vartojama švietimo ir modernizacijos kėlimui toje pasaulio dalyje. Tada ten pakils gyvenimo lygis ir sustos žmonių bėgimas į Vakarus.

Stodami į ES turime gerai įsidėmėti, ką mums verta iš jų pasimokyti ir ko neverta imituoti.

JUODOJO KASPIŅO mitai ir pasekmės

Edmundas Simanaitis

rugsėjo 28 d. pasirašė „Draugystės ir sienų sutartį“ su vienu konfidencialiu ir dviem slaptais protokolais. Šį kartą Lietuva buvo išmainyta į Liubliną ir dalį Varšuvos vaivadijų. Vokiečiai pasiliko sau Sūduvos kraštą, kurį vėliau pardavė rusams už 7,5 mln. dolerių auksu.

Abu agresoriai labai aiškiai suvokė, kad vykdė su sunku karo nusikaltimą, kuris buvo dar sunkesnis nusikaltimo genocido pradžia užgrobtose teritorijose. Vokietijoje ir Sovietų Sąjungoje genocido politika jau seniai nebuvo jokia naujiena. Suokalbiniškai suplanavo II Pasaulinio karo pradžia ir jį pradėjo. Todėl suokalbiu buvo suteiktas aukščiausias slaptumo laipsnis. Užsienio reikalų ministras Ribentropas pareikalavo, kad Vokietijos ambasados darbuotojai pasirašytų specialią tylėjimo priesaiką. Maskviečiams specialaus tylėjimo antspaudo neprireikė. Totalinio sekimo, šnipinėjimo ir skundimo sistemoje tai savaime suprantamas dalykas. To nesuvokiantys pradingdavo Gulage be pėdsako.

Tokia telegrafiskai trumpa šio kraupaus suokalbio istorija. Nūdienos geopolitinė padėtis regione ir pasaulyje gana įsakmiai rodo, kad pamiršti Juodojo kaspino dienos pasekmių dar niekaip negalima.

Įsidėmėtina tai, kad abu sąjungininkai, nusispjovę į fiktyvią „draugystės“ sutartį, susirėmė tarpusavy žūtbutinėse grumtynėse, bet slaptumo skrupulingai laikėsi iki pat galo. Net Niurnbergo procese, vieno iš agresorių-suokalbinių atstovos SSRS kaltintojas R. Rudenko kategoriškai neigė, kad tokie protokolai buvo kada nors pasirašyti. Jau tada buvo aišku, kad išslaptinti protokolai akimoko draugais paverčia raudonosios propagandos tauškalus apie „įstojimus“, „išlaisvinimus“ iš visų įmanomų jungių ir visų atmainų socializmo - paprasto, „brandaus“ ir pernokusio „istorinės pergales“ visose srityse. Sužlugusi demagogija

apnuogina faktus, su kuriais daug kam nelengva susitaikyti dar ir šiandien.

Pirmoji Juodojo kaspino dienos pasekmė Lietuvos atžvilgiu buvo krašto okupacija ir suplanuoto genocido pradžia. Okupacija tebuvo tik šio šeštoniško plano pirmasis aktas, būtinoji sąlyga, turint tikslą sugriauti valstybę, sunaikinti pilietinės visuomenės žiedą - mokytojus, verslininkus, ūkininkus, karininkiją, valstybininkus... Tik okupavus kraštą buvo įmanoma vykdyti masinius trėmimus ir žudynes.

Rytuose ir dabar kai kurie politikai atvirai tebereiškia imperines ambicijas, laikydami Baltijos šalį „teisėtu“ imperijos grobiu. Rusų generolas A. Denikin, kovojęs prieš bolševikus, teigė, kad Estija, Latvija ir Lietuva tėra tik Rusijos švarko sagos, kad nesvarbu kokia bebūtų Rusija - caro ar bolševikų valdoma, jos siekis valdyti Baltijos šalį turi išlikti nepakitęs. Juodojo kaspino kėslas susiformavo gerokai anksčiau - prieš ketelį šimtmečių.

Juodasis kaspinas pažadino pasipriešinimo okupantui dvasią. 1941 m. Birželio sukilimas, dešimtmetį trukęs ginkluotas pasipriešinimas ir pusę amžiaus įvairiomis formomis pasireiškusi rezistencija tapo Tėvynės istorijos dalimi.

Reikia nusilenkti 1987 m. rugpjūčio 23 d. mitingo prie Adomo Mickevičiaus paminklo Vilniuje dalyviams, pirmą kartą okupacijos

sąlygomis viešai prabilusiems apie M-R paką ir jo pasekmes.

Baltijos kelias - unikalūs reikšmės Baltijos tautų ir pasaulio istorijoje. Lietuvos sąjūdininkai ir Latvijos bei Estijos liaudies frontų dalyviai susikibo rankomis nuo Vilniaus Arkikatedros ir 12-ąja magistrale iki Laisvės paminklo Rygoje ir baigėsi Taline prie Tompea bokšto. Tai dvasingas ir kilnus atsakas į Juodojo kaspino niekšybę.

Juodojo kaspino idėja buvo aktualinama Atgimimo laikotarpiu. Siekimui atkurti Nepriklausomybę buvo priešpastatomos spekuliacijos ne tik apie „savanoriško“ nepriklausomybės atsisakymo 1940 m. „naudą“, bet ir apie ekonomikos reformas, neva galinčias išgelbėti Sovietų Sąjungą nuo sugriuvimo, apie bėdas ir nesėkmes, kurios užgrūntų Lietuvą pasitraukus iš „narvo“, atsisakius „brolionkos“ paramos ir pan.

Šiandien Baltijos šalys laisvos, o paskutinė kolonijinė imperija sugriuvusi. Tačiau geopolitinė padėtis regione ir pasaulyje verčia būti budriems. Lietuva, iš tiesų neturėdama kitokio pasirinkimo, aiškiai apsisprendė - orientuotis į Vakarų kolektyvines saugios gerovės sistemas. Tai bene pati svarbiausioji, Dvylikos Žvaigždžių šviesia viltimi spindinti išvada iš Juodojo kaspino palikimo. O Lietuva būdama Europos Sąjungoje be jokios abejonės žymiai daugiau padėtų ir Rusijos demokratijai. Tai būtų dar vienas realus žingsnis stiprinant Lietuvos nacionalinį saugumą.

Istorijos pamokos nepamirštos.

„A Uzipian dream“ (Užupio sapnas)

Jumoristiniame straipsnyje, kurį rašo Ken Haley Australijos

laikraštyje „The Age“ šeštadienio liepos 26 d. Travel sekcijoje psl 7, Vilniaus priemiestyje įsikūrę autonomine respublika pasivadinusį „UŽUPIO RES PUBLIKA“. Ant skelbimo lentos yra keturi ženklai nurodantys nuotaiką, važiavimo greitį, Monolizos pavėikslas, kvirtaras rodo mašina peršokusį per cementinę užvarą krintančią į vandenį.

Užupio Res publika yra artistų

(Nukelta į 4-tą psl.)

Būk pasveikinta Šventoji Mergele...

Adelaidės Katalikių Moterų Dr-jos gražiai atšvęsta Žolinė

E. VARNIENĖ

Nors gražus penktadienio rytas, bet šaltas pietų vėjas, gnaibodamas nosį ir pirštų galūnes, neatbaidė daugelio adelaidiškių, atskubėjusių į savo bažnytelę atiduoti garbę Dievo Motinai Marijai.

Katalikių Moterų Dr-ja Adelaidė visuomet gražiai pasiruošia pagerbti savo dangiškąją Globėją Mariją ir suteikia progą tautiečiam susiburti giliai kontempliacijai.

Š.m. rugpjūčio 9 d. išklaušėme gražų ir jaudinantį radijo vaizdelį, Pr. Pusdešrio parašytą prieš 15 metų. Giliai apgalvojome savo netektį – daugelis mūsų talentingų tautiečių jau aname pasaulyje ir tik dabar suprantame, kokie turtingi talentais mes buvome!

Penktadienį, rugpjūčio 15 d. 9.30 val. ryto Moterų Dr-ja susikauptė Marijos garbei skirtingai šventai Valandai, o 10 val. kun. J. Petraitis atlaikė šv. Mišias, dėkojant Dievui už visas malones ir už taiką pasaulyje. Dar prieš šv. Mišias Dr-jos narės atidavė garbę Mergelei Marijai, paskaitydamos eiles, Jos grožiui ir didingumui išskelti.

*Visa graži! Mergele iš mergelių...
Tu tyro džiaugsmo dangiška versmė!
Tau ritos mūsų tėviškės darželiuos,
Tau mūsų meilė - ilgesio giesmė.*

Visuomet turime vilties, meldamiesi į Mariją, juk ir sakoma, "jog per amžius nėra girdėta, kad kas, ieškodamas Tavo globos, meldamas Tavo pagalbos ir šaukdamasis Tavo užtarimo, būtų buvęs užmirštas". Tad ir moterys toliau deklamavo:

*Tiesos ir meilės šiandien pasiūgė,
Mes laukėm Kristaus, laukėme Tavęs,
Vilties žvaigždė mums Tavo vardas žvilga.*

Ateik! - ir vėl širdis Kalėdas švęs.

Visi pritardami deklamuotojoms, meldėm taikos ir ramybės

*Taikos tu Karaliene vadinies,
Visų tautų Valdove maloninga.
Pažvelk, - kiek žemė kraujo ir ugnies,
Kaip šiandien broliui brolio meilės stinga!*

"A Uzpian dream" (Užupio sapnas)

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kolonija gražiam sostinės kamputyje, kur yra rojus, taikos ir linksmybių vieta šiame neramumų ir liūdesio pasaulyje. Užupio gyventojų skaičius 7000. Kabinetas susirenka restorane pavadintame "Užupio Kavine". Atrodo keista kaip užsienio reikalų ministras su ilga barzda Tomas Capati nepagarbiai skėtrioja rankomis prezidento Romo Lileikio link.

Kiek reporteris Haley suprato, kad kovo mėn. turėjo būti revoliucija, bet atrodo, kad neįvyko. Numatytos Užupio tautos šventės su visais valstybei tinkamais ženklais ir muzika: Nepriklausomybės diena yra pirmą balandžio ir gegužės pirmą dieną Pasaulio kvailių diena. Reporteris Haley (su jumoru) pareiškė: - "that this antistate should be the creation of Lithuanians is equally logical to anyone acquainted with the national talent for eccentricity"

*Taikos ir meilės trokšta žmonija.
Žmogaus širdis taip ilgisi ramybės!
O ją atras tik Tavo širdyje,
Tik Motinos glėby ji vėl rami bus.*

Po tokios įžangos, visų širdys, tikiu, buvo nuolankiai paruoštos šv. Mišios pašventinimui. Dvi draugijos narės (J. Vosylienė ir J. Nekrošienė) atnešė pintinėle su žolynais pašventinimui. Vėliau jos abi atnešė ir auką. Lekciją ir specialias šiai dienai mintis skaitė Moterų Dr-jos pirmininkė S. Vasiliauskienė.

Kun. J. Petraitis pasakė gražų pamokslą: Marija yra pas Dievą didžioji užtarytoja ir visų malonių tarpininkė. Visos malonės pasiekia sielą Marijai tarpininkaujant. Kaip be motinos niekas negimsta šiam gyvenimui prikėlė iš numirusiųjų ir paėmė ją garbėje ir dangų su kūnu ir siela. Ši tiesa Katalikų Bažnyčioje yra gyva ir išpažinta.

Po šv. Mišių klebonas pranešė, kad visos narės, pagelbininkai ir prijuociantieji yra kviečiami salėn pusryčiams.

O čia tikras pavasaris – baltai dengti stalai žydėjo geltonais narcizais, o kvepianti kava ir užkandžiai visų viliojo greitai susėsti už stalų ir sukalbėjus maldai, vaišintis.

O ir staigmena atsirado – pasirodė, jog sutapimu yra ir pirm. Saliomėjos Vasiliauskienės gimtadienis. Pasirodė ir didžiulis Vosylienės keptas tortas ir dovanėlės savo pirmininkei nuo Dr-jos narių. Aišku, sugiedota ir "Valio, valio, valio".

Garbė ir padėka Katalikių Moterų Dr-jai už taip gražiai pravestą Marijos dangun paėmimo šventę.

*Gimdytoja Tu Dievo nuostabi,
Šventoji, Nakalčiausioji Mergele,
Parodyk mums į savo Sūnų kelią,
Leisk Jį atrasti Motinos glėby.*

*Tu savo Sūnų Dievą melsk už mus,
Tegul Jis valdo mūsų likimus.*

Reporterio užklausti ar vadovai turi kokį planą įsivežti savo didįjį kaimyną į Lietuvą, Capati atsakė, "kad nėra reikalo. Mes išsiveržam kas dieną ir vakare einam miegoti į savo namus" Yra ir paruošta konstitucija, bet nėra pagrindinio susitarimo tarp Prezidento Lileikio ir Capati. Jis nori 45 paragrafus, bet Prezidentui užtenka 42. Capati trys paragrafai būtų "nieko neūkariauk, negink savęs ir nepasiduok" žinoma nauja valstybė turi augti ir pasiskelbti pasauliui. Taigi nutarta 2012 suruošti Olimpinius žaidimus ir gyventojų skaičius tuojaus paaugtų iki 1300.

Tu straipsnio pradžioje Ken Haley pareiškė: "Prasidėjo kaip juokas ir pasibaigs tuo pačiu" - tokių komendijantų pareiškimas niekas neima už gryną pinigą ir aciū jiems Lietuva pasirodo pasaulio spaudoje su daugiau juoko nei aimanavimu.

VL. Mačys

Išleidome kuniga

Atsisveikinimas su didžiai gerbiamu, Melburno lietuvių parapijiečių pamiltu, trejus metus jiems tarnavusiu, tuoj sugrįžtančiu į Lietuvą, kunigu Egidijum Arnašiumi, įvyko sekmadienį, rugpjūčio 3 dieną. Tą rytą lietuviškos mišios Šv. Marijos Jūros žvaigždės bažnyčioje buvo išskirtinai gražios ir iškilmingos. Po mišių Lietuvių namuose vyko atsisveikinimo pietūs.

Iškilmingasis mišias, drauge su kun.Arnašiumi, konselebravo ir kun. Juozas Petrauskas, bei vietinės australų parapijos klebonas, Father Martin. Giesmėmis apeigas nuostabiai praturtino net keturi muzikiniai vienetai – Parapijos choras, Danos vyrai, ir Melburno Kanklių ansamblio palydimas, Ritos Mačiulaitienės su Birute Kymantiene, duetas. Kanklininkai, pirmą kartą skambindami bažnyčioje, dar ir atskirai atliko vieną giesmę, o Rita Mačiulaitienė vargonais pagrojo vieną paties kun. Arnašiaus sukurtą giesmę. Vėliau, pietų metu, Father Martin prisipažino, kad jis mums pavydi mūsų puikaus Parapijos choro.

Anot rengėjų, virš 200 parapijiečių susirinko Lietuvių namų Jubiliejine salėje atsisveikinimo pietums. Visiems pasisotinus, vyko įvairių organizacijų atstovų atsisveikinimo, padėkos ir gerų linkėjimų kalbos. Parapijos tarybos pirmininkas, H. Antanaitis, pažymėjo, kad kun. Arnašiaus buvimas sustiprino pamaldų lankymą ir bendruomenės gyvastingumą. Linkėdamas Dievo palaimos jo tolimesniuose darbuose, jis įteikė kunigui visų parapijiečių suaukotą dovanėlę. Toliau kalbėjo Melburno lietuvių klubo pirmininkas, A. Kairaitis, Apylinkės valdybos vardu – Z. Augaitis, Parapijos choro pirm.- E. Šidlauskas, Skautų Džiugo tunto ir Dainos sambūrio vardais – D. Lynikienė, Melburno pensininkų sąjungos pirmininkas – A. Tomkevičius, Socialinės globos moterų pirmininkė – J. Žalkauskienė, vietinės australų parapijos klebonas - Father Martin, Katalikių Moterų Draugijos pirmininkė – H. Statkuvienė, Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininkė – R. Mačiulaitienė. Ji perskaitė ir negalėjusio atvykti Adelaidės lietuvių kun. J. Petraičio atsisveikinimo žodžius, kunigui

Melb. kunigo išleistuvėse atsisveikina, iš kairės, Melb. Parapijos Tarybos pirm. H. Antanaitis ir kun. E. Arnašius. Z. Augaičio nuotrauka.

įteikė knygutę su parapijiečių parašais. Pensininkų pirmininkas, p. A. Tomkevičius, visus prajuokino prabilęs aborigėnų kalba, įteikdamas bumerangą kunigui ir linkėdamas, kad jis, kaip tas primityvusis ginklas, apsisuktų ir vėl sugrįžtų į mūsų tarpą.

Kalbėtojų žodžiuose atsispindėjo nuoširdi pagarba ir meilė jaunajam kunigui, ir didelis nuliūdimas ir gailestis sulaukus šios atsisveikinimo dienos. Kunigas Egidijus buvęs didelis šulės Melburno lietuvių bendruomenėi. Jis buvęs gerbtinas dėl savo nuostabių šv. Mišių aukojimų, uždegančių pamokslų, nuoširdaus bendradarbiavimo parapijos reikaluose. Jam buvo padėkota už tai, kad jis lankė apileistus ir užmirštus ligonius, o laidotuviams, nesvarbu, kad kartais tebuvo vos pora žmonių ir karstas, visuomet atlaikė pilnas mišias. Buvo pasidžiaugta ir jo meno sugebėjimais, mokslo siekimu, draugiškumu. Jam buvo palinkėta geriausios sėkmės ateities darbuose, ir neužmiršti mūsų, kaip ir mes niekada jo neužmiršime.

Kun. E. Arnašius tada pats kuo nuoširdžiausiai padėjo visiems individams ir organizacijoms, kunigui Martin, už visokeriopą jam pačiam, ir jo motinai ir sūnėnui jų viešnagės metu, suteiktą pagalbą, draugystę, gražius linkėjimus. Dažnai su jumoru pasakodamas įvairius anekdotus, kunigas prisiminė savo trejų metų buvimo laikotarpio įvykius, prizadėjo visuomet palaikyti širdyje vietelę Melburno lietuviams. JA.

MELBOURNO

PARAPIJOS

Įvyko rugpjūčio 10 d, kurį pravedė Tarybos pirmininkas Henrikas Antanaitis. Tarybos sudėtyje yra D. Didžienė – sekretorė, Z. Augaitis – išdininkas, R. Skeivienė - namų ruošos, S. Šiuškus, A. Jankevičius ir A. Bimba remonto ir aplinkos tvarkymui.

Išdininkas savo pranešime pateikė išsamę ataskaitą už 15 mėn. Bendros išlaidos sudarė \$85,019. Išlaidų susidarė daugiau negu pajamų \$6,060.

Pajamų gauta iš parapijos žmonių rinkiliavų metu \$26,895 aukos vokeliais Kalėdų laikotarpiu \$5,870. Šios aukos per paskutinius tris metus nežymiai svyruoja.

Daktaro prelato Prano Dauknio paminklui išleista \$7,309,

Šiam kilniam tikslui suaukota \$5,055. Trūkstantį sumą \$2,254 padengė Parapijos Taryba iš bendros kasos.

Parapijos Tarybos pirmininkas daug pastangų yra padėjęs dėl kunigo iškvietimo. Tik jo didelių pastangų dėka buvo atvykęs dviejų metų laikotarpiui kunigas Egidijus Arnašius.

Tarybos darbai – akivaizdūs. Pirmininkas išrūpino paramą kunigo E. Arnašiaus mokymuisi anglų kalbos.

Telšių vyskupijos vyskupas Boruta sutiko dar vienus metus paskolinti mums kuniga E. Arnašiu.

Žinome, kaip nėra paprasta gauti kunga iš Lietuvos. Bet mūsų parapija yra Dievo palaiminta, kad suteikia kuniga.

"DAINA" KVIETĖ

Algis BUČINSKAS arti Sydnėjaus

Kažkodėl labiau nei kada abu skubėjome į šią **VIDURŽEMIO DAINŲ POPIETĖ**. Ar tai, kad iš kaimo norėjosi ištrūkti, ar nuojauta, kad bus smagu, bet ir nuotaika buvo gera. Gražiai papuošti staliukai, prabėgančių choristų, įvairiaspalvingumas traukte traukė į vidų. Publikos pridardėjo iš visų miestų pakampių tiek, kad ir vietą susirasti matėsi bus sunkoka. Atrodo, kad tik per Nijolės pažintis, šiaip taip įsispraudėme tarp rezervuotų vietų.

Vos spėjus pasisveikinti su stalo kaimynais pasirodė choro vadovė **Birutė Aleknaite**, prašydama mus pradėti dainuoti *Išėjome pasivaikščioti*. Na, čia jau kažkas naujo, kur choras? – prabėgo mintis. Tačiau mums bedainuojant iš kairės ir iš dešinės į vidurį salės tarsi plaukte įplaukė šventiškoje nuotaikoje pasipuošę choristai. Vadovė atrodė daugiau dėmesio kreipia į mus, ragindama vis garsiau dainuoti.

Po gražios įžangos daina sekė daina. Nuotaika kilo. Mūsų liaudies dainos, kai kurios harmonizuotos džiugino širdį. Prisiminė Brazdžionio žodžiai: *"Mes dar gyvi!"* Kai kurias dainas choras atliko pats vienas, kitas dainavome visi bendrai. Nors gėdinausi, kad net žodžių *žemaičių himno* nežinojau, bet traukiau visas iš širdies.

Antrame gale stalo ponija Izolda Davis, atsinešusi visą krūvą popieriaus, rašė ir rašė, turbūt visą rašalą parkeryje sunaudoję, bet ji tai jau tikrai ne iš kelmo spirta, nes ir dainuot kartu suspėjo. Taigi profesionalų šios popietės įvertinimą pasiskaitysite *"Mūsų Pastogėje"*.

Aš čia rašau "Tėviškės Aidams" ir tik dėl to, kad buvau labai sužavėtas šios popietės. Taip smagu ir malonu kai kas padirgina tas jautresnes mūsų stygeles.

Prisiminęs Adelaidę, kur prisistatinėjau nepažįstamiems kaip *piktonietis* o ne sydnėjiškis, staiga pajutau, kad ko ko, bet choro dėka ne gėda skaitytis sydnėjiškiu. Geros nuotaikos pagautas su taure raudono šampano (žinojau kad Birutė mėgsta), nuėjau prisėsti ir persimesti keliais žodžiais su šios dienos *kaltininke*.

Daug kalbėjome, daug ką prisiminėme, vieną leido viešai

skelbti, kito prašė neminėti, bet tos dienos geros nuotaikos pagaustas nebeatsimenu visko ir nesu tikras, kad nesumaišysiu, už ką iš anksto atsiprašau. Ką tikrai prisimenu, tai, kad jau 20 metų vadovavimo pareigose, pradėjusi būnant **Broniaus Kiverio, dešinėja ranka ir, vėliau perėmusi iš jo, su Justinu Ankumi išsijuošusi dirbo iki pavargo**. Tačiau išėjusi pailsėti atrodo nerado ramybės. Nepadėjo ir taip jos pamėgsta golfo sportas. Galiausiai, chorui pasukus kita kryptimi, pajuto pareigą sugrįžti. Tikiu, kad krūvis didelis, kad gal ir maloniau po darbo praleisti laiką žaidžiant golfą, bet išdrįsiu pakartoti Nijolės žodžius, kad Birutė tarsi nematoma gija sieja su daina, chorui. Tiek jai, tiek chorui tai yra vienodai reikalinga. Jos meilė dainai, talentas, sugebėjimas perduoti tą aistrą yra tikrai neįkainuojama.

Prisimenu Adelaidėje, kur buvome apistoję tame pačiame motelyje, nors neprisipažino, bet mačiau kaip pergyveno repetacijos ir koncerto metu.

Išvadoje visi mes galime tik pasidžiaugti, matydami, kad tiek choristai, tiek visa mūsų bendruomenė yra patenkinti. Manau nesuklysiu padėkodamas visų vardu ir palinkėdamas mūsų chorui dar ilgai gyvuoti ir maloninti mus savo puikiais pasirodymais.

Malonu, kad tarp nemažai jau pasirodantių trūkumų Sydnėjaus lietuviškoje padangėje, šis vienetas sugrįžo į seniasias geras vėžes. Pasirodo galimybė dar mums išsilaikyti tikrai yra. Šis miestas, prieš 50 metų buvęs švyturys lietuviškoje veikloje, palengva atgija iš nostalgijos. Kelias sunkus, bet jeigu prarasime tikėjimą – ateitis pražūtinga tikrai.

Kai mūsų *opeliukas* saulėlydyje riedėjo pro kalnelius, primenančius lietuviškus piliakalnius, namų link, su užkimusiais pradainuotais balsais vienbalsiai priėjome išvados su Nijole, kad visgi buvo geras savaitgalis. Šeštadienį šokome ir dainavome kasino teatre su *Mama Mia* aktorais, o sekmadienį dainavome lietuviškas dainas su *Dainos* choristais. Abu skirtingi, abu įspūdingi... Bet kas lietuviška, vistiek arčiau širdies.

Dr. G. Kazokienės leidinys Sydnėje

Gražina PRANAUSKIENĖ

Š.m. rugsėjo 14 dieną, Sydnėjaus Lietuvių Klube, numatomas dr. Genovaitės Kazokienės knygos *"Lithuanian Artists in Australia 1950-1990"* pristatymas. Šis pristatymas, įskaitant du, vykusius Lietuvoje, būtų ketvirtasis.

Žymiausias, prieš atvykimą į Australiją subrendusias dailininkais-sydnėjiškiais, yra laikomi **Vaclovas Ratas ir Vladas Meškėnas**.

Pradedančiųjų tarpe išryškėjo: **Henrikas Šalkauskas, Jolanta Janavicienė, Eva Kubbos, Jurgis Mikševičius, Leonas Urbonas ir Jurgis Bistrickas**. Jų unikalų stilių suforma vonauja, nepažįstama kūrybinė aplinka.

Grafiko-akvarelisto **Henriko Šalkausko** darbai persunkti lietuvių mitologija, tampa susijusia su saulės įvaizdžiu. Todėl nenuostabu, jog knygos viršeliui autorė parinko Šalkausko *"Rugiapiūtę"*. Glaudus ryšys su saule apčiuopiamas ir grafiko-iliustratoriaus **Vaclovo Rato** paveiksluose, kad ir *"Paukštyje"*, kuris ilgomis baltomis plunksnomis tarsi pagyvina toluomoje blėstančios saulės kontūrus. Svarbu pažymėti, jog grafikė-akvarelistė **Eva Kubbos** pelnė apie 50 kūrybinių apdovanojimų.

Tapytojo ir grafiko **Leono Urbono**, suorganizavusio 40 personalinių parodų, darbai dvelkia surealizmu ir misticizmu. Šis talentingas dailininkas neslėpė, jog kūrybinio inkvėpimo sėmėdavosi moterų grožyje. **Vlodo Meškėno** autoprotrėtas atskleidžia visapusišką žmogaus-idealisto nusivylimą jį supančia svetima aplinka.

Leekos Kraucevičiūtės tapyba patraukia dvasinės būsenos pateikimu. Pavyzdžiui *"Sonata"* atspindi klasikinę kompoziciją, kvėpuote kvėpuojančia subtilia ramybe ir atlikėjų susikaupimu.

Dainos Bernotaitės menas yra tikra priešingybė kasdienybei, nuo kurios ją atitraukia lietuviškos pasakos žavesys, *"Juratė"* ir yra tos

dr. G. Kazokienė apsupa Lietuvos žiniasklaidos atstovų š.m. liepos 2d. Vilniuje.

spalvotos pasakos išraiška, kur povandeninės gintaro karalystės deivė gracingai siūbuoja šniokščiančių bangų ošime.

Dr. Kazokienės leidinio pristatymo Sydnėje metu, bus eksponuojami žemiau išvardintų menininkų darbai. Norintys ir galintys popietei paskolinti kūrinius, prašome skambinti telefonu: (02) 9796 8573 parodos rengėjai **Leekai Kraucevičiūtėi**.

Leidinyje išnagrinėti Sydnėjaus menininkai yra šie: **Jurgis Bistrickas, Henrikas Šalkauskas, Algirdas Šimkūnas, Jurgis Mikševičius, Vaclovas Ratas, Eva Kubbos, Vladas Meškėnas, Leonas Urbonas, Jolanta ir Jurgis Janavičiai, Vida Kabailaitė, Leeka Kraucevičiūtė**,

Danutė Karpavičienė, Nina Meškėnaitė, Nijolė Bižytė, Dianne Keraitytė, Jozonia Palaitienė, Ugnė Kazokaitė, Peter Kabaila, Jonas Abromas, Audronė Jurkšaitienė, Jurgis Reisgys, Stasys Montvidas, Ignas Bieliūnas, Aga Skėvienė, Daina Bernotaitė, Aleksandras Jakštas, Edvardas Lašaitis, Teresė Dailidienė, Martina Reisgienė, Algis Plūkas, Bronius Genys ir Danutė Giedraitytė.

Iš **Newcastle** atstovų pažymėti: **Aldona Zakaruskaitė, Veronika Kristensen ir Akvilė Zavišaitė, Canberos: Kazys Kemežys, Rimas Keraitis, Gražina Katauskienė ir Cecilija Kamežytė; Wollongong: dailininkė Sigita Gailiūnaitė ir meno darbų kolekcionierius Bronius Šrėdersas**.

(Bus daugiau)

SUSIRINKIMAS

Melb. Paraparijios Taryba, iš k.: R. Skeivienė, S. Šimkus, H. Antanaitis - pirm., Z. Augaitis, A. Jankevičius, A. Vyšniauskienė (susirk. sekr.) trunksta sekretorės D. Didžienės.

Ir vėl mūsų paraprijos pirmininkas H. Antanaitis vyko į Lietuvą dėl naujo kunigo paskyrimo mūsų tikintiesiems, nes kunigas E. Arnašius turėjo grįžti į Tėvynę buvimo laikotarpiui pasibaigus.

Kardinolo Audriaus Juozo Bačkio sutikimu trijų metų laikotarpiui "paskolino" mums kunigą **Algirdą Šimkų**.

Buvo pateikta daug įvairių klausimų į kuriuos Paraparijios tarybos pirmininkas išsamiai atsakinėjo.

Paraparijios tarybos nariai kruopščiai atremontavo paraprijos namų vidų. Ne Tarybos narys E.

Marganavičius daug valandų dirbo kartu su A. Jankevičium ir S. Šiuškum. Darbščių rankų R. Skeivienės dėka paraprijos namų vidus tapo idealiai švarus.

Tad, nepatingėkite atvykti į bažnyčią išklausti Šv. Mišių, nes Paraparijios Taryba turi kas mėnesį pateikti žinias Melbourn'o vyskupijai lankančiųjų skaičių.

Turime susirūpinti visi bažnyčios lankymu, kad mus neištiktų Sydnėjaus padėtis t.y. galime daugiau nesulaukti kunigo iš Lietuvos.

Marija Geštautienė

■ RAŠOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį "Tėviškės Aidams"!

■ Mintimi šventa ten investuokite save,

■ kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

■ Būk apaštalas spaudos "Tėviškės Aiduose"!

Iš knygos "PO EUKALIPTAIS"

Alė LIUBINIENĖ
(Tešinyš iš pračio nr.)

BARBECUE

"Barbecue" savaitgalis atėjo greitai, bet per mano žingeidumą, visiškai pamiršau, kad turėjau dirbti tą savaitgalį.

Šeštadienio vakare aš lėkčiau apie pacientės, ragindama jas skubėti valgyti, kad galėčiau greičiau užbaigti darbą. Nežiūrint mano pastangų, išeidama žvilgtelėjau į laikrodį, jau buvo vėliau negu aš galvoju.

- Tegu bala. Jau nebespėsiu būti ten laiku. Kad tik nepramesčiau tos "barbecue" dovanos, kada Jeremy tėvai įteiks jam, nusivylus sumurmėjau, užtrenkdama ligininės sienioje vartus.

Greitai nusimaudžiusi ir persirengus, pasileidau tekina bėgti nuo kalno į miestelį. Kai pasiekiau Jeremy namų priekinius vartelius, subuvimas jau buvo prasidėjęs.

Girdėjosi garsios kalbos ir juokas iš už namo. Vėjeliui pūstelėjus, kvapas kepančios mėsos ir svoginų padvelkė pro mano nosį. Pasijutau alkaną.

Saulė jau buvo nusileidusi ir pradėję temti. Prie durų mane pasitiko apie dvidešimties metų blondinas vyrukas. Po kaklu atsagstyti balti marškiniai grakščiai krito nuo jo plačių pečių ir padvelkė "Seven Eleven" odekolonas.

- G'day. Aš esu Sean, jis mane pasveikino paprastai.

- Good day. Aš esu Alė. Good day, kraujas davė man į galvą ir aš išsraudau.

Suintriguotas mano akcentu ir nevykusiu "good day", jis man nusisūpyjo. Pagalvoju, aš turiu pasistengti kitą kartą geriau išstarti.

- Mergaitė, tu vėliuoji... pasek mane... ir taip atidareš šalutinius vartelius, mane paėmė už rankos.

- Gerai.. atsiprašau... taip.. murmėjau, nustebinta jo tiesioginiu atsinešimu į mane. Jausdamas kalta tiek pavėlavusi aš sekiau jį, kaip avėlė nesipriešindama, takeliu pagal namą, kuris vedė į kiemą.

Praėjom žydinčių rožių krūmą, pelargonijas, o kai paliečiau levandas, jų kvapas palydėjo mane į sodą, pilną žmonių.

Vienoje pusėje stovėjo grupė jaunų vyrų, gerdami ir šekučiuodami. Kitoje pusėje moterys juokėsi dėl kažko. Kaip keista, net ir mano draugės Bronė ir Julė stovinėjo kartu su jomis, nors joms tai buvo neįprasta. Kas čia per subuvimas, jeigu vyrai negali bendrauti su moterimis?

Pirmiausia Sean mane nusivedė prie savo vyrų draugų. Jie gurkšnojo alų; kiti tik laike rankoje pustusčius bokalus.

Aš akim ieškojau Jeremy, bet negalėjau jo niekur matyti.

- Good day, - nusišypsodama jiems, išdidžiai pasveikinau su naujai išmoktais žodžiais. Pajutau Sean spustelėjant man ranką.

Vyrai mane apžiūrėjo nuo galvos iki kojų. Kai kuriuos iš jų aš buvau mačius prieš tai darbovietėje, gatvėje arba krautuviėje.

Sean švenliniai mane patraukė šalin ir nusivedė prie merginų. Marge pribėgo mūsų pasitikti.

- Ačiū Dievui, kad tu jau atsiradai, - ji mane pasveikino, lyg aš būčiau buvus jos paklydusi avėlė.

- Taip, Marge..., - aš bandžiau pasiteisinti, grabaliodama anglų kalbą.

Tada pasisukau į kitas merginas ir pasveikinau su pagerinta versija,

- Good day, girls.

- Good day girls, pakartodamos, jos šaipėsi iš manęs. Ką dabar aš tokio blogo bepardariau? Susitraukiau iš gėdos.

- Ale, ar nenori ką nors išgerti? - Sean paklausė.

- Li..Limonado... sumikčiojau.

- Tai einam jo paieškoti, jis nutraukė mane šalin nuo jų.

Marge pikta susiraukė ir bandė mus pasekti, bet kitos atšaukė ją atgal. Pasigirdo daug kalbų ir kikenimo už mano nugaros, bet kadangi aš nesupratau apie ką jos kalbėjo, nekreipiau dėmesio. Kieme iškabintos tarp eukaliptų medžių elektros lempučių staiga užsižiebė, apšviestas trumpai nupiauta sode žolyną.

- Atsineškit lėkštes. Mėsa jau yra iškepusi, sušuko linksmas, vidurinio amžiaus vyras. Atsisukau pasižiūrėti jį dar kartą. Jis dar vis įtemptai tebemašė raudonas anglis po grotelėmis, ant kurių čirškė jautiena, aviena ir dešrelės.

- O Dievulau..., reiškia yra teisybė, kad australų vyrai verda net ir svečiams, lygiai taip kaip mums pasakojo... sau pašnibždėjau, prisimindama savo mamą, kuri stovėdama prie karšto pečiaus tviškeje visada gamino maistą prieš svečiams atvažiuojant.

- Imk mano lėkštę. Einam pasiimti mėsos prie "barbecue", - Sean pertraukė mano mintis, pakišdamas man ją - Paskubėkim, Ale.

- O, tai čia yra "barbecue"... ar tikrai? - Nustebus, klausinėjau nusitvėrus už jo rankoves.

- Taip, tavo teisybė. Čia yra "barbecue." O šis žmogus yra Jeremy tėvas, - jis pristatė mane vyrui, vartaliojančiam apdegusią mėsa ant karštų grotelių.

- Good night, - dar kartą mėginau teisingai pasveikinti jį, prisimindama ankstyvesnės klaidas.

- Good evening, lassie, - jis mane mandagiai pataisė, prikraudamas lėkštę mėsos ir dešrelių su svogūnais.

- Dabar, Sean, nuvesk ją į namą ir parodyk jai kur randasi salotos.

- Ačiū, ponas.

Jo draugiškas elgesys man patiko. Jeremy irgi buvo panašus į jį.

- Eikše, Ale, einam į valgomąjį, Sean vėl apsiėmė mane globoti. Apsisukus, pasekiau jį per verandą į namą.

Namas viduje buvo tvarkingas ir švarus. Ant valgomo stalo stovėjo vaza su ružavomis rožėmis ir keletas dubenių su salotomis. Stalas buvo uždengtas su dailiai išsiuvinėta ir iškrakmolinta staltiese. Įdomu, kas ją išsiuvinėjo ir kas paruošė salotas, svarsčiau sau?

Sean prižiūrėjo, kad aš viską, kas buvo padėta ant stalo, paragaučiau, nepamiršdamas uždėti porą riekelių apteptos duonos ant viršaus. Beeinant laukan, išgirdau užpakalyje manęs švelnų moters balsą. Atsisukau pasižiūrėti.

- Ale, aš esu Jeremy ir Marge motina. Ačiū tau, kad atėjai į mano sūnaus gimimo dieną, - ji buvo vyresnio amžiaus moteris.

Priėjus prie manęs, ji pasiėmė mane už rankos ir nusivedė į salioną. Ten ji atidžiai pataisė man pagaltvę ant sofos ir pasisodino šalia jos. - Atsisėsk, brangioji. Aš noriu su tavim pasikalbėti.

Nustebau, kad ji visai nebuvo panaši į australe šeimininkę, kaip buvo pasakota.

(Bus daugiau)

Pakalbėkime apie sveikatą...

Rūgštus nuotaikos gadintojas

Padidėjęs rūgštingumas laikomas vos ne tautos liga. Šiuolaikinis gyvenimo būdas ir mitybos įpročiai lemia rūgščių perteklių organizme. Kai organizmas dėl to kenčia ilgiau, pradeda blogėti sveikata.

Ligų priežastys – netinkama mityba

Rūgščių ir šarmų pusiausvyrą yra viena pagrindinių puikių savijautos sąlygų. Dėl netinkamos mitybos organizme greit susidaro rūgščių perteklius ir jį sunku pašalinti arba sumažinti. Be to, pagrindinių gyvybinių medžiagų trūkumas maiste dar labiau sutrikdo rūgščių ir šarmų pusiausvyrą. Kad organizmas galėtų kaip nors neutralizuoti tas rūgštis, paima svarbias medžiagas. Tuomet medikai prabyla apie mineralinių medžiagų trūkumą.

Paidėjęs rūgštingumas gali sukelti diabetą, podagrą, reumatą ir vėžį. Per didelį rūgštingumą mokslininkai linkę laikyti padažnėjusio širdies plakimo, silpnumo, neatsprumo infekcinėms ligoms, osteoporozės, sąnarių skausmų, trūkinėjančios odos, alergijų, niežėjimo ir odos išbėrimų, atsirūgimo, dažnų persišaldymų, jautrios dantų reakcijos priežastimi.

Tokio padidėjusio rūgštingumo priežastis – netinkama mityba. Dauguma maisto produktų, kurie anksčiau teikdavo pagrindines gyvybiškai svarbias medžiagas, šiandien jau nebėra tokie naudingi. Priežastis – rūgštaus lietaus nuskurdinta žemė, į masinę produkciją orientuotas žemės ūkis ir pramoninis maisto produktų perdirbimas. Be to, ir patys maitinamės pernelyg rūgščiai. Alkoholis, kofeinas, nikotinas, stresas, mėsa ir riebalai taip pat didina rūgštingumą. Bandant atsikratyti antsvorio ir sparčiai nykstant riebaliniams sluoksniui, susidaro rūgštiniai medžiagų apykaitos produktai.

Trys maisto produktų grupės

1. Rūgštis gaminantys produktai – Iš pradžių juose nebūna jokių rūgščių, jos atsiranda virškinant. Tai – mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, kava, arbata, kakava, pieno produktai, turintys didelį išrūgų kiekį, javai, ankštinės daržovės, gyvuliniai riebalai, saldumynai.

2. Rūgštūs produktai – jie gamina rūgštis arba šarmus, priklausomai nuo konkretaus žmogaus medžiagų apykaitos.

Jautrūs žmonės turėtų atsargiai vartoti produktus, nuo kurių organizme gaminasi tik rūgštys. Be vaisių, kurie priklauso šiai grupei, visų kitų produktų jiems galima atsisakyti. Tai – produktai iš išrūgų, jogurtas, kefyras, medus, actas, vaisių sultys, rauginti kopūstai, pomidorai, rabarbarai.

3. Šarmus sudarantys produktai – juose yra daug šarmų ir beveik nėra rūgščių. Nuo padidėjusio rūgštingumo kenčiantys žmonės turėtų rinktis maistą iš šios grupės. Jai priklauso bulvės, šviežios ir virtos daržovės, išskyrus pomidorus ir ankštinius augalus, pienas, grietinė, bananai, šarminis mineralinis vanduo, džiovinti vaisiai, išskyrus abrikosus.

Kad per daug nesutrikdytume rūgščių ir šarmų pusiausvyros, visuomet reikėtų laikytis tokių taisyklių:

- *Mažiau valgyti, gerti daugiau skysčių;
- *Atsisakyti rūgštingumą didinančių produktų: alkoholio, kavos, saldumynų bei nikotino;
- *Vengti streso ir karštiliškų skubėjimų, rūpintis savo fiziniu ir dvasiniu poilsiu;
- *Reguliariai sportuoti, nes kai raumenys gauna per mažai kraujo, juose gaminasi pieno rūgštis.

Vaistai, reguliuojantys rūgštingumą

Jei nepaisant kruopščiai parenkamų maisto produktų rūgštingumas nemažėja, reikėtų nusipirkti vaistinėje be recepto parduodamų specialių šarminių ir mineralinių vaistų nuo rūgštingumo. Jie reguliuoja visas 8 žmogaus skysčių grupes:

- *Pagerina kraują,
- *Dėl suaktyvėjusios limfinių liaukų veiklos padidėja organizmo atsparumas, jungiamieji audiniai tampa elastingesni, greičiau pašalinamos nuodingos medžiagos,
- *Sąnarių skystis sumažina trintį ir apsaugo nuo kremzlinių paviršių nusidėvėjimo,
- *sumažėjus rūgštingumui, pagerėja nervų ir smegenų funkcijos,
- *užkertamas kelias parodontozei, eduoalui ir negeram burnos kvapui,
- *geriau virškinami riebalai,
- *prakaitas netenka nemalonaus kvapo, odos riebalinės liaukutės geriau išsivalo, todėl neatsiranda spuogų,
- *pagerėjęs akių ir ašarų skystis geriau saugo akis.

Vis dėlto pagrindinį dėmesį reikėtų skirti mitybai. Net Hipokratas sakydavo: "Maistas, kurį suvalgome, ir gerimai, kuriuos išgeriame, reguliuoja kūno sultis ir vieni kitus pataiso". Parengė G. Vasiliauskienė

Iš viešnagės Lietuvoje

Kadangi plasnoju po visą Lietuvą, tai neturiu laiko kiekvienam atskirai rašyti. Tad priimkite mano

sveikinimus bendrai, bet nuoširdžiai siūstus.

Pamačius šią sodybą tik galima tikrai įvertinti kun. H. Šulco darbą. Pasiūgus Jūsų visų, M. Sodaitienė

JAUNIMO SODYBA

2002

IŠ MŪSŲ PARAPLIJŲ

Rugsėjo mėnesį Gyvojo Rožančiaus Brolija meldžiasi už taiką ir vienybę tarp visų krikščionių.

Sekantis **PENSININKŲ SUSIRINKIMAS** įvyks rugsėjo 9 d., 11 val. Lietuvių Namuose. Praneša Valdyba

Parapijos chorui T. Jurgelaitienė aukojė \$50. Valdyba dėkoja už auką.

Meno gerbėjų dėmesiui!

Šių metų rugsėjo 14 d. (sekmadienį), 2 val p.p. Sydnėjaus Lietuvių Klube, 16-18 East Terrace, Bankton, įvyks dr. G. Kazokienės knygos "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990" pristatymas. Dalyvaus Europos-Australijos Instituto direktorius ir knygos leidėjas prof. R. Adams ir autorė dr. G. Kazokienė. Bus eksponuojama leidinyje aprašyti Sydnėjaus menininkų darbų kūryba.

Koncertuos Sydnėjaus choras

"Daina". M.K. Čiurlionio kūrinius skambins dr. R. Zakarevičius. Po pristatymo bus galima įsigyti dr. Kazokienės knygą, kurios kaina \$39.50. Pilną numatytą skirti iš Lietuvos į Viktorijos universitetą atvyksiančių mokyti studentų stipendijoms. Leidinį galima įsigyti Adelaidės Lietuvių namų bibliotekoje, Adelaidės Katalikų centre bei Europos-Australijos Institute, skambinant (03) 9248-1307 Niky Poposky. G. Pranauskienė

Parama Kaltinėnų Parapijos Senelių ir Našlaičių Globos Namams

Šių metų Kaziuko Mugės metu per Katalikų Kultūros Draugiją aukojė sekantys Sydnėjaus lietuviai: \$200 A.L. Kramiliai, \$160 Katalikų Kultūros Draugija, \$140 S. Grybiene, \$120 P.Z. Andriukaičiai, \$110 V. Stanevičienė, \$100 J. Skuodienė, \$50 J.A. Jūragis, po \$20 A.I. Dudaičiai, K.A. Dičiūnai, R. Dičiūnas, po \$10 V. Šutas, L. Kramilienė, A. Pauliukonienė, A. Motvidienė, A. Rupšys, po \$5 kun. John Alt, A. Jablonskis.

Iš Parapijos klebono kan. Petro Linkevičiaus gautas padėkos laiškuotis telefaksu.

Nuoširdžiai dėkoju už auką \$A1000. Šiuos pinigus panaudojome vaikų našlaičių kambarių remontui ir baldams.

Kaltinėnų Globos namuose gyvena 80 žmonių. Iš jų 40 slaugomų, 30 žmonių iki 50 metų ir 10 jaunų žmonių nuo 9 metų iki 28 metų.

Dievas telaimina Jus.

Pagarbiai kan. Petras Linkevičius 2003.VIII.11 a.k.

Australijos Lietuvių Fondui aukojė:

\$50 A. Gabas, \$20 K. Vanagienė, a.a. Alekso Baltučio atminimui \$300 D. Baltutis (\$530), a.a. P. Šiuškienės atminimui po \$20 B. Prašmutaitė (\$475), J. Balčiūnas (\$3200), a.a. O. Baužienės atminimui \$20 B. Prašmutaitė (\$495), a.a. Mečiui Davalgai mirus aukos - \$20 L. Bungarda (\$475),

\$10 O. Šrederis (\$545), a.a. Jono Dagio atminimui po \$50 I. Šimaitis (\$70), I. O'Dwyer ir dukra (\$420), \$40 I. ir M. Lyle, po \$20 V. Didelis (\$245), J. Balčiūnas (\$3220), R. ir R. Mickai (\$40), A. ir J. Skimbirauskai, A. ir J. Šimkai (\$795), po \$10 N. Bratan, J. ir M. Vaitkus (\$45).

Valdybos vardu dėkoju už aukas. Audrius Balbata

A. † A. Vidai Vaitiekūnienei

mirus, reiškiamė giliausią užuojautą jos šeimai, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdimė.

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba

Ilgametei mūsų draugijos sekretorei

A. † A. Vidai Vaitiekūnienei

iškeliavus į Amžinybę, jos vaikus: Juozą, Marytę, Andrių, Algį, sesutę Nijolę bei jų šeimas nuoširdžiai užuojautą reiškiamė ir kartu dalinamė šios netekties skausmą.

Melbourne Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos narės

A. † A. Vidai Vaitiekūnienei

mirus, gilią užuojautą reiškiamė visai jos šeimai ir artimiesiems.

Birutė ir Vytautas Vaitkai

A. † A. Vidai Vaitiekūnienei

mirus gilią užuojautą reiškiamė Jos šeimai ir giminėms

Jurgis ir Regina Smilgevičiai

Krikštatėvi, Stasj Šiuškau, nėra tokių žodžių, kurie sumažintų sielvartą amžinai atsiveikinus su mylima žmona **Petrute**.

Krikšto dukte Angelė Marija Aleinikovienė, Lietuva

Aukos "Tėviškės Aidams"

\$15 P. Adomavičienė, po \$5 V. Lukaitis ir A. Vyšniauskienė Nuoširdžiai dėkojame už aukas. "TA." administracija

Atsiveikinant su A. † A. Sofija Budzinauskiene

Kiekvienas iš mūsų atkeliaujame į šį pasaulį iš mūsų tėvėlių jaunatviškos meilės. Tėvai mus užaugina, išauklėja ir mokyklų pagalba paruošia gyvenimui.

Pažinojau Sofiją ir jos šeimą nuo 1948 metų, čia noriu paberti jos gyvenimo pėdsakų tolimą bet mielą gyvenimo kelią.

Sofija gimė Rumunijoje 1926 m. sausio 6-tą. Tėvai vokiečių kilmės, katalikai, tai ir nenuostabu kad šeimoje augo 14-ka vaikų, o Sofija gimė penktoji. Visi augo katalikiškoje dvasioje, sveiki ir šviesaplaukiai jaunuoliai. Sofija vos tik baigus šešis skyrius pradžios mokyklos turėjo pradėti darbą, kad padėtų tėvams išlaikyti šeimą. Jaunos mokinukės pirmas darbas buvo katalikų vienuolio virtuvėje. Kada jos mokyklos draugės eidavo į kiną arba nusipirkdavo ledų, tuo tarpu Sofija laupė centus šeimos maistui. Prasidėjus II pasauliniui kariui ir naciams okupavus Rumuniją, tėvą ir tris brolius vokiečiai paėmė į kariuomenę, šeima liko beviltiškoje padėtyje, nes nebuvo kam uždirbti šeimai duoną, o jauniausias broliukas tik pradeda vaikščioti.

Sofija jau 18-metė ir ant jos pečių atiteko visa našta ir atsakomybė rūpintis šeima. Artėjant rusų armijai, Sofija sužinojo apie rusų karių žiaurumus vokiečių kilmės žmonėms, o dar katalikams. Motina gerai suprato ir žinojo grėsiantį pavojų dukroms nuo rusų ir komunistinės santvarkos Rumunijoje.

Nutarė trauktis į Vokietiją, paliko namus ir gimtinę. Vienoje Čekoslovakijos geležinkelio stotyje belaukiant traukinio, sužinojo, kad rusų kariuomenė užkirto kelią į Vokietiją ir karas baigėsi.

Sofija buvo labai švelnaus būdo ir blogiausiu momentu sugebėjo pabėgėliu pralinksinti.

Po vienerių metų vargingos ir pavojingos kelionės Sofija su motina bei prieaugliu 1945 m., rugsėjo mėnesį pasiekė Bavarijos miesto-lagerį Memmingen. Čia jau buvo apgyvendinta daugybė pabėgėlių, kol bus surasti butai miesto savivaldybės.

Sesuo Kornelija dirbo kitame mieste ir negalėjo bėgti kartu su motina ir šeima į Vakarų. Rusai okupavę Rumuniją ją išvežė į Kaukazą, į anglių kasyklas darbas.

Vieną gražų vasaros vakarą nutarė eiti į šokius Memmingen-Goldin Ross pasilinksinti ir čia atrado besiįpsantį jauną žemaitį Liudą Budzinauską, meilė iš pirmo žvilgsnio. Jie 1948 m. apsidėdė, o Liudas po vestuvinių kelionę padarė vienas į Australiją, nes jam kelionė kaip "Dipukui" buvo nevedusiam.

Sofija į Australiją atvyko tik 1950 m. apsigyveno pas vyrą prie Canberros.

Pastačius Canberros Lietuvių Klubą, Sofija apie 10 metų išdirbo baro padavėja. Canberros lietuviškuose renginiuose buvo jaučiama Sofijos ranka, nuoširdus bendradarbiavimas lietuviškoje bendruomenėje ją neapsunkino išauginti šešių vaikų šeimą.

Sofija su vyru lankėsi Lietuvoje, Vokietijoje, Amerikoje, paskutinė kelionė buvo Havajose.

Aukščiausias turi savo planus, nors Sofijos gyvenime visais laikais spinduliavo gerumo ir meilės liepsnelė, bet gal ir Dievui reikalingi tokie žmonės. Paskutinį kartą paspaudė ranką ir ankštą šaltą Canberros rytą 22.7.2003 užmerkė akis amžinam gyvenimui, kur nėra kančios, skausmo bei gyvenimo ašarų.

Paliko liūdesyje savo mylimą vyrą Liudviką, penkias dukras ir vienintelį sūnų, 13 anūkių ir tris proanūkus. Canberros Lietuvių Bendruomenė ir Karių Veteranų Sąjunga "Ramovė" neteko dar vienos darbišios bitelės.

Laidotuvų išvakarėse koplyčioje atskaitytas Rožinis, kurį pravedė kun. Mietek Markowicz, dalyvaudant visai šeimai ir gražiam skaičiui Canberriškių. Gedulingos pamaldos vyko 25.7.2003. Išsamų pamokslą pasakė kun. Markowicz, atsiveikinimo žodį tarė iš Geelongo atvykęs J. Gailius apibūdindamas Sofijos gyvenimą ir išreiškė visai šeimai gilią užuojautą. Canberros Liet. Bendruomenės Sąjungos vardu tarė žodį Sigita Gailiūnaitė. Sofija liks nepamirštama Canberros lietuvių širdyse. Visų vaikų vardu paskaitė atsiveikinimą mamai Antanina Budzinauskaitė-Poulton. Kunigui pašventinus karštą, kuris skendo gėlių jūroje, sūnaus ir anūkių nešamas palydėtas į Woden Cemetery. Sugiedota "Marija, Marija". Visi buvo pakviesti gedulingiems pietums į Austrų Klubą Canberroje.

Miela Sofija, lai būna tau lengva Australijos žemelė, nors ir labai toli nuo Rumunijos gražių gėlynu.

Juozas Gailius.

Pranešimai

* Yra gautas *Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XI-jo seimo leidinys*, kuriame atsispindi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės gyvenimas, veikla ir darbai.

Norinčius paskaityti šį leidinį kreipkitės į "Tėviškės Aidų" redaktore.

* Lietuvoje leidžiama vienintelis laikraštis "Tremtinys" kuriame rašoma tremtinių prisiminimai, politikos naujausios žinioms. Šis vienintelis laikraštis

leidžiamas tik aukotojų ir prenumeratorių lėšomis.

Tad, jeigu nesate abejingi, nes ir už užjūrio gyvenantys esame tremtiniai, jeigu negalime užsisakyti "Tremtinio" laikraštį, tai nors auka prisidėkime prie šio laikraščio išleidimo. Sąskaita atidaryta "Talkos" banke.

Iš anksto dėkoju,

"Tremtinio" administratorė Melbourne, M. Geštaitienė

POETAS JUOZAS ALMIS JŪRAGIS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Redaguojant "Terra Australis" irgi iškilo nemalonumų, gal ir už tai yra tokia nedėkinga redaktorių duona. Tuo laiku kilo konfliktai mūsų bendruomenėje, rašytojų ambicijos taip pat iššaukė bereikšmius nesusipratimus. Ne viskas ėjo kaip norėjos. Neteko girdėti iš Almio, kad jis ką nors kaltintų, ar pyktų, visuomet suranda pateisinimą. Šis Almio Jūragio eilėraštis gal geriausiai apibūdina jo charakterį:

Vienas geras ir mielas
Jaunystės dienų draugas,
Kažko apkartintas,
Ilgo ir nemalonaus laiško
Pabaigoje man rašė:

"Jei šitas laiškas
tave įžeidžia,
tu atleisk man,
nes jei tu neatleisi,
ar velnias man atleis?"

Laiškas buvo įžeidžiantis,
Bet aš skubiai atleidau,
Kad velnias
Neturėtų vargo.

Matėme mes Almį Jūragį įvairiuose minėjimuose mums paskaitas skaitantį, su malonumu klausėmės Jo kūrybos, kuri stebindavo savo įvairumu.

Mes visi puikiai prisiname, kad beveik niekas nebūtų judėjęs mūsų lietuviškoje veikloje, jei Almis vienokiu ar kitokiu būdu nebūtų buvęs su mumis.

Prie kavutės, ar kitos progos, kai Almis pasakodavo apie savo nueitą gyvenimo kelią, o Jo pasakojimo klausytis yra vienas malonumas, kai norėdavai ką nors atsižymėti ant popieriaus, griežtai perspėdavo, kad apie tai nėra reikalo užsiminti. Gal ir šiandieną čia sulaužiau vieną, ar kitą jo įsakymą... Atleisk, mielas Almi, jei prasižengiau.

Gražu šiandien matyti Almį laimingai gyvenantį žmonos Lidijos draugystėje. Matosi, kad juos jungia pagarba, meilė ir džiaugsmas būnant kartu.

Prieš baigiant lai būna man leista pakartoti žodžius, tartus prie stalo Jo 85-rių metų jubiliejaus proga, aš manau, kad jie pilnai tinka ir šiandieną:

Almis yra didelis mylėtojas. Jo meilė Tėvynei, gamtai, žmonėms yra labai stipri. Būdamas tvirtas savo įsitikinimuose, kas bebūtų Jis šiam jausmui yra iki šiol įtikimas.

Kalbantis su Almiu apie tėviškę prie Laukuvos vieškelio, Jis prisipažįsta, kad bijo po ilgų metų sugrįžti, nes jausmų paveikta širdis gali neatlaikyti. Tai išlikusi meilė, kurią Jam turime pavydėti. Mes visi vartojame tą žodį "Meilė", bet mažai įvertiname pilnąją jo prasmę. Kada nors nuošaliai vienuoje pamąstykite apie tai.

Man atrodo, kad meilę Almis pažino ir išsiugdė dar savo šeimoje nuo pirmųjų kūdikystės dienų. Tai yra neįkainuojamas paveldas. Tai brangenybė, lydėjusi Jį klajojant po pasaulį ir atvežta ir į šį tolimą kraštą.

Jis myli tėvus. Jis myli seseris. Jis myli gamtą. Jis myli Laukuvos laukus. Jis myli Tėvynės padangės skliaustus. Jis myli ir paukštį ir kiškėlį. Jis myli laukų gelę. Jis myli rožę, nors ta atsidėkodama už trąšą, jam įgelia ranką iki kraujo. Jis myli kaimyną Džim, kuris buvo palankus ir dovanjo baltosios gaidenijos daiktą. Jis myli ir kaimyno katinėlį, ieškanį pavėsio po pomidoro lapu. O Jo meilė moteriai yra taip nuostabiai aprašyta, kad net sarmata darosi, mums vyrams, daugeliui iš mūsų gal ir nekaltai primiršusių apie tai. Ačiū Almi, kad primeni.

Malonu, mums ne tik Sydnėjikiams, bet ir visiems australiečiams lietuviams, kad Lietuvių Rašytojų Draugijos komisija suteikė laureato apdovanojimą Almiui Jūragiui. Sveikiname ir linkime dar daug kūrybingų metų!

Algis BUČINSKAS,
(Pabaiga)

Tėvyne – mes nepamiršom Tave!

Lolita KALĖDA
(Tęsinys iš praeito nr.)

Lietuviškos spaudos horizontuose Australijos lietuvių spauda išgyvena nebe pačias geriausias savo dienas. Prenumeratos lėšų savaitraščiu "Mūsų Pastogė" (red. D. Doniellenė) leisti užtenka tik pusei metų. Trūkstantis lėšos vos surenkamos iš aukų. Ne medaus metus išgyvena ir kiti leidiniai, kaip "Tėviškės Aidai" (red. M. Geštautienė), "Jaužinios". Pertho, Brisbano, Hobarto, Adelaidės ir kitų miestų lietuviai leidžia savo informacinius biuletenius. Tasmanijoje leidžiamas metinis žurnalas "Lithuanian Papers" (red. A. Taškūnas). Krašto Taryba praėjusių metų rezoliucijoje įrašė prašymą bendruomenėi-gausiai remti spausdiniam lietuvišką žodį. Į šį raginimą atsiliepė ne tik Krašto Valdyba, bet ir apylinkių valdybos, pavieniai asmenys. Radijo valanda

kas savaitę yra transliuojama per SBS nacionalinį radiją. Adelaidė savo valandėles veda ir klausosi per vietinę radijo stotį. 2002 metais kelios susuktos programos apie Lietuvą ir Australijos lietuvių (Sydnėjus klube) Kūčias, papročius ir valgius – sulaukė didelio žiūrovų susidomėjimo. Kitas pavyzdys: Sydnėjaus apylinkės valdybai gavus finansinę paramą iš vietinės valdžios buvo sukurtas Informacinis centras (SLIC) ir atidaryta svetainė Internete.

Iš renginių kaleidoskopo

Gražias ir iškilmingas dienas lietuviai surengia minėdami Vasario -16 visuose Australijos miestuose. Nepamirštama paminėti sausio-13, Kariuomenės, Gedulo, Valstybės, Motinos ir daug kitų žymių dienų. Š.m. kovo-4 minėjas labai išsiskyrė Sydnėje. Apylinkės valdyba surengė lietuviškos tautodailės parodą "Bondi to Baltics", kuri

Mindaugo Sukaktuvės

Algimantas TAŠKŪNAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Dar liko du neįvykdyti

uždaviniai:

1. reikia išvalyti Lietuvą nuo komunizmo ir tautos išdavikų; ir
2. reikia ištaisyti lietuvių vardą Australijoje.

Štai, šių metų sausio mėnesį Lietuvos Mokslų Akademija iškilmingai šventė Antano Sniečkaus gimtadienio šimto metų sukaktuves. Sniečkaus! To paties Sniečkaus, kurs buvo saugumo departamento direktorium (1940) ir pats vadovavo masiniams lietuvių visuomenininkų areštams. Sniečkaus, kurie pasirašė įsakymą išvežti tūkstančius nekaltų lietuvių į Sibirą. Tarp tremiamųjų tuomet buvo ir paties Sniečkaus motinos brolio ir sesers sūnūs. Kai giminės kreipėsi į Sniečkų pagalbos, jis šaltai atsakė: - Nėra ko jaudintis. Šiti giminės yra buožės ir jiems atėjo laikas naudingiau padirbėti. (LE XXVIII, pp. 207-208).

Civilizuotose kraštuose toki masiniai žudikai ir jų pakalikai turi eiti į teismą. Antai: Norvegijoje teismas nusprendė, kad Vidkun Quisling bendradarbiavo su priešiu ir persekiojo Norvegijos patriotus. Quisling buvo nuteistas mirti ir sprendimas buvo įvykdytas (1945 metais).

Prancūzijoje maršalą Philippe Petain nuteisė mirti; vėliau pakeitė kalėti iki gyvos galvos. (Tėviškės Aidai, 2003.II.26)

O kas dedasi dabar, Nepriklausomoje Lietuvoje?

Pažvelkime į vieną pavyzdį – nors tokių pavyzdžių yra aibės.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas buvo žymus Lietuvos partizanų vadas. Prieš keletą metų *Mūsų Pastogėje* skaitėme tragišką aprašymą, kaip vienas lietuvis, slapyvardė Žinomas, Ramanauską-Vanagą gėdingai išdavė; ir kaip rusai ir jų sėbrai tada Vanagą kankino trylika mėnesių; ir kaip jį pagaliau sušaudė 1957 metų lapkričio 27 dieną.

Atgavę Nepriklausomybę, dori lietuviai reikalavo teisybės. Medžiagą dėl partizano Adolfo Ramanausko išdavimo ir kankinimo Lietuvos Generalinė prokuratūra gavo iš (LR Aukščiausiosios Tarybos SSRS) KGB veiklai Lietuvoje ištirti komisijos, 1992 metų vasarą, tai yra, prieš

vienuolika metų.

Byla dėl A. Ramanausko kankinimo KGB kalėjime buvo iškelta 1992.09.16, sustabdyta 1993.01.29, atnaujinta 1993.05.27, sustabdyta 1993.09.15, atnaujinta 1996.04.24c sustabdyta 1997.06.24. Čekistui N. Dušanskiui baudžiamoji byla iškelta 1996.06.20, sustabdyta 1998.07.25, atnaujinta 1999.04.02, sustabdyta 199.10.04. Tada Dušanskis netrukdomas išvyko į Izraelį ir ten tebegyvena.

Pagrindiniam KGB agentui "Žinomui" – tai yra, Antanui Urbonui, baudžiamoji byla buvo iškelta tik po šešerių metų, 1998.11.17 ir vėl sustabdyta 2000.07.10. Urbonas buvo apkaltintas, kad jis buvo tiesioginis partizano Ramanausko suėmimo kaltininkas ir kad jis padėjo sumti kitą partizaną, J. Karlaivičių ir ryšininką A. Kimbirauską. Bet nepriklausomos Lietuvos teismo sprendimo mūsų tauta taip ir nesulaukė.

Taiigi, kieno rankose šiandien yra Lietuva? Jau visas dešimtmetis, kaip Lietuvos Respublikos prokuratūra Ramanausko bylai turi kalnus įrodymų. Laikui bėgant tie įrodymai išaugo iki 154 archyvinų dokumentų; jų tarpe yra 82 agento "Žinomo" agentūriniai pranešimai. Iš buvusių 49 KGB pareigūnų, dalyvavusių Ramanausko suėmimo veiksmuose, apklaustas 21 asmuo.... Ir nieko. Kodėl Lietuvos Respublikos teismai neteisėta ir nebaudžia net žinomų išdavikų?? **Kieno rankose yra Lietuva?**

Neteisėtai keliais praturtėję kompartijos šulai staiga tapo kapitalistais ir šiandien gyvena kaip inkstai taukuose ir daro neįgiamą įtaką nepriklausomai Lietuvai. Kiti tupi valdiškose vietose ir visaip tarnauja Maskvos interesams. Dar kiti mokytojauja ir Lietuvos jaunimą tempia ant senojo raudono kurpalio. O Lietuvos Quislingo Paleckio sūnus paskirtas Lietuvos Ambasadorium Anglijoje. Ar tai ne įžėdimas kiekvieno lietuvių??

Šiandien Lietuva skuba į Europos Sąjungą. Bet – kas užtikrins kad seni komunistai sykiu neįjys į šiltas vieteles Europos Sąjungoje.

Čia ne mano mintys. Čia yra rimtų lietuvių parodymai, paskelti pernykščėjame *Lithuanian Papers* numeryje 16 ir *Į Laisvę* žurnale.

Mindaugo laikais, išsilaisvinusios lietuvių kiltys tuoj atsikratydavo svetimųjų okupantų raugo. Pavyzdžiui: Sumušus Livonijos ordiną prie Durbės ežero (1260 metais) sukilo prūsai ir sunaikino beveik visas ordino pilis ir išžudė jų igulas. (*Šapoka, 58 psl.*)

Aš nesakau, kad šiais laikais reikia kerštauti ir vėl lieti kraują. Jau ir taip Lietuvos žemelė yra persunkta ašaromis ir krauju. Bet mes negalime nusigręžti nuo mūsų tėvynės Lietuvos ir vaizduoti, kad nematome, kas ten dedasi.

Kad komunistų ir išdavikų palikimas šiandien smaugia Lietuvą, mato ir kitataučiai. Prieš penkerius metus Harvardo universiteto profesorius, pasaulinio masto istorikas Richard Pipes atspausdino straipsnį, kuriame jis paaiškino, kodėl buvę sovietų kraštai – kaip Lietuva – būtinai turi išsivalyti nuo komunizmo.

susilaukė didelio visuomenės dėmesio. Canberroje M. Mauragio sukurtas Trakų pilies maketas turistų lankomame parke buvo pagerbtas Australijos politikų ir mokslininkų. Spaudos dienos šventė surengta Sydnėjaus Klube privertė ir jauną ir seną pažvelgti į žodžio reikšmę ir kalbos galią. Spaudos konferencijos, aukcionai ir "Spaudos iliuzijų" madų konkursas visus nustelbė savo naujoviškumu ir lietuvių sugebėjimais. Populiarumą turintys vakarai ir susitikimai su lietuvių kilmės žymūnais, rašytojais ir poetais, bei knygų pristatymai turina bendruomenės narių dvasią ir pasididžiavimą. Australijos bendruomenė 2003-uosius metus paskyrė Karaliaus Mindaugo karūnavimo ir Lietuvos valstybingumo 750-osioms metinėms pažymėti.

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)